

Prof. dr hab. Tadeusz Marek
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym dr. Adama Adamskiego, w związku z postępowaniem habilitacyjnym prowadzonym w Instytucie Psychologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego.

Recenzja monografii „W poszukiwaniu natury świadomości w procesach kwantowych”

W mojej ocenie, przedstawiona do recenzji, jako rozprawa habilitacyjna, monografia ma charakter wysoce spekulatywny.

1. Wszystkie kluczowe dla lansowanej wizji świadomości tezy prezentowane w rozprawie (a przynajmniej ich przytłaczająca większość) nie mają potwierdzenia empirycznego. Autor nie przywołuje w pracy żadnych wyników badań, które choćby w części potwierdzały wysuwane w rozprawie tezy. Nie przywołuje gdyż takich badań nie ma. Poniżej kilka przykładów.
 - 1.1. Nie ma dowodów doświadczalnych świadczących o występowaniu kondensatu Bosego-Einsteina w układach biologicznych. Kondensat Bosego-Einsteina to stan materii o szczególnych właściwościach fizycznych, występujący w temperaturze poniżej temperatury krytycznej. Zjawisko zaobserwowano dla gazów, metali alkalicznych oraz cząstek Li_2 i K_2 .
 - 1.2. Szczególnie fantastyczne jest, w świetle powyższych faktów empirycznych, przypisywanie przez Autora melaninie zdolności do tworzenia kondensatu Bosego-Einsteina w temperaturach pokojowych.
 - 1.3. Nie ma dowodów doświadczalnych uwiarygadniających łączenie melaniny z bliżej niesprecyzowaną „falą spinową” oraz łączenie tego ze „stanem świadomości”. Za wysoce spekulatywną należy uznać tezę dotyczącą roli „fal spinowych” w procesach psychicznych (procesach świadomości). Pojęcie „fali spinowej” ma sens w kryształach, szczególnie ferromagnetyków czy ferrimagnetyków. Ekstrapolowanie tego pojęcia na układy biologiczne (nie mówiąc już o wątpliwym konstrukcie teoretycznym „bioplazmy”) jest nieuzasadnione fizycznie i wysoce dowolne.
 - 1.4. Nie ma również żadnego potwierdzenia tezy zgodnie z którą melanina ma zdolność „przyśpieszania lub opóźniania ruchu fotonów, fononów, solitonów oraz ich spinów”. Nic nie wiadomo na temat mechanizmu owego „zjawiska”.
 - 1.5. „Masa biotyczna” (aminokwasy, białko, DNA, RNA) według tezy wysuwanej przez Autora, to materiał „elektroniczny o właściwościach półprzewodnika, piezoelektryka oraz piroelektryka, który może warunkować procesy elektroniczne”. Istotnie, niektóre materiały organiczne, bioorganiczne mogą wykazywać właściwości

półprzewodników, jednak większość składników komórki to raczej izolatory, dielektryki i diamagnetyki.

- 1.6. Kluczowe pojęcie, na którym Autor wspiera swoje tezy, to pojęcie „bioplazmy”. Pojęcie to pojawiło się w literaturze około pół wieku temu. Do dziś jednak nie znalazło potwierdzenia empirycznego. Brak w tym zakresie publikacji w liczących się czasopismach.
- 1.7. Brak jakichkolwiek danych empirycznych na potwierdzenie tezy zgodnie z którą, „...neuromelanina w mózgu ma zdolność do transformacji fotonu w soliton i odwrotnie solitonu w foton”.
- 1.8. Autor pisząc o błonach komórkowych neuronów wskazuje, iż są one nasycane spinami atomów. Nie precyzuje jednak o jakie spiny chodzi: elektronowe czy jądrowe. Jest to dość istotne, ponieważ (przykładowo) w przypadku atomu wodoru ^1H (na który Autor wskazuje) spin elektronowy ulega sparowaniu i pozostaje tylko spin jądrowy. To samo dotyczy ^{31}P (też wskazanie Autora). Z kolei izotop węgla ^{13}C (też wskazywany przez Autora) posiada mieszany spin jądrowy. Należy jednak pamiętać, iż izotop ten to jedynie około 1% węgla.
- 1.9. Nie ma żadnych empirycznych danych wskazujących na jakąkolwiek specyficzną funkcję regulacyjną bądź informacyjną tak zwanej „emisji biofotonowej” (ultra-słabe świecenie układów biologicznych) w odniesieniu do funkcji świadomości.
2. Autor z dużą swobodą reprodukuje rysunki ilustrujące zjawiska fizyczne w podręcznikach szkolnych (przykładowo rozszczepianie światła przez pryzmat) . Podaje też informacje zawarte w podstawowych kursach fizyki (np. informacje o długościach różnego typu fal). Ktoś kto przeszedł z minimalnym sukcesem edukację z zakresu fizyki na poziomie szkolnym może czuć zażenowanie w momencie gdy odnajduje tego typu informacje w ROZPRAWIE HABILITACYJNEJ.
3. Monografia jest niedopracowana edytorsko, zawiera wiele uchybień natury stylistycznej, błędy literowe, nieprecyzyjne sformułowania.
4. Praca w mojej ocenie nie wnosi nowych elementów do wiedzy z zakresu psychologii świadomości.
5. Praca zawiera bardzo duży ładunek fantazji. Mam wrażenie, że Autor bardzo powierzchownie rozumie zjawiska fizyczne na które powołuje się w rozprawie. Wiedza do której się odwołuje nie jest wiedzą pogłębioną i ma charakter propedeutyczny a zatem mocno uproszczony. W związku z tym praca w wielu miejscach staje się opracowaniem typu fantastyki naukowej.

6. Kompletny brak empirycznego podbudowania prezentowanych w rozprawie myśli (nawet nie koncepcji) powoduje, iż pracy nie można uznać za prace z zakresu psychologii/neuropsychologii/neurobiologii.

Ocena dorobku

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant opublikował 64 rozdziały w książkach/artykuły oraz 9 książek. Dorobek obejmuje prace publikowane głównie w wydawnictwach uczelnianych oraz wydawnictwach o zasięgu lokalnym. Jedynie 4 artykuły zostały opublikowane w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym (Neuroquantology – IF rzędu 0.6). Dorobek nie jest rozpoznawalny na arenie międzynarodowej jak i ogólnopolskiej. Cytowalność prac praktycznie nie istnieje - wskaźnik H=0. Wiele z prac pokrywa się tematycznie z rozprawą habilitacyjną, a co za tym idzie bazuje na tych samych nie potwierdzonych empirycznie przesłankach.

W mojej ocenie dorobek nie wnosi nowych elementów do wiedzy psychologicznej - ma charakter przyczynkowy.

Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

Pan dr Adamski zgodnie z podawanymi informacjami, w latach 1998-2015 prowadził wykłady i seminaria na Uniwersytecie Śląskim, w Wyższej Szkole Edukacji Zdrowotnej w Łodzi, w Wyższej Szkole Pedagogiczno-Filozoficznej „Ignatianum” w Krakowie, Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej. Do chwili obecnej jest aktywny dydaktycznie w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej.

Jeśli chodzi o działalność organizacyjną na uwagę zasługuje aktywność Habilitanta w Fundacji Bioelektroniki im Włodzimierza Sedlaka, w Chrześcijańskim Forum Pracowników Nauki (członek). Współpracuje również ze szkołami i przedszkolami na terenie Bielska-Białej i Kęt, woj. Śląskiego. W latach 2000-2005 pełnił również funkcje radnego Rady Miasta Bielska-Białej.

Działalność Pana dr Adamskiego w zakresie dydaktyki oceniam jako standardową. Doceniam pozaakademicką działalność organizacyjną, jak i działalność popularyzatorską.

Konkluzja:

Dorobek naukowy oraz rozprawa przedstawiona jako habilitacyjna dr Adama Adamskiego nie spełniają kryteriów określonych w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 882, 1311). Cały dorobek naukowy nie uzasadnia nadania dr Adamowi Adamskiemu stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Tadeusz Marek

Kraków, 08.01.2017